

URBANA SREDIŠČA

URBANA SREDIŠČA Primeri: nacionalna in regionalna središča Lj, MB, CE, KR, NM...		Vprašanje 1: Kako pomemben je posamezen cilj na tem območju? Prosimo označite pomembnost cilja na lestvici od 1 do 5, pri čemer pomeni ocena 1: manj pomembno, 3: pomembno in 5: zelo pomembno.	Vprašanje 2: Prosimo, utemeljite oceno pomembnosti cilja.	Vprašanje 3: S kakšnimi ukrepi bo cilj mogoče uresničiti na tem območju? Prosimo, kratko opišite konkretne ukrepe.	Vprašanje 4: Katero politiko in v kolikšni meri bi bilo treba prilagoditi za učinkovitejše uresničevanje posameznih prostorskih ciljev?
Skupina A		Vpisanih je nekaj primerov Skupina A: Skupina B:	Vpisanih je nekaj primerov Skupina A: Skupina B:	Vpisanih je nekaj primerov Skupina A: Skupina B:	Vpisanih je nekaj primerov Skupina A: Skupina B:
STRATEŠKI CILJI	SPECIFIČNI CILJI				
CILJ 1: Racionalen in učinkovit prostorski razvoj	1.1: Ustvarjanje pogojev za optimalno razporejanje in usklajenost dejavnosti in storitev v prostoru in časovno	Ocena relevantnosti cilja: 5 Število ocen: Število ocen: 	Le optimalna raba prostora omogoča trajnostno mobilnost (pešačenje, kolesarjenje, JPP) Razvoj treba vezati na zemljišča, za kar treba zagotoviti odzivnost lastnikov zemljišč. Potreben je nacionalni konsenz glede pomena gospodarskega razvoja, konsenz za usklajeno delovanje med varstvenimi in razvojnimi sektorji.	heterogena raba oz. 3D raba prostora, strnjena poselitev, večja gostota poselitve U1 – davek na nepremičnine (v mestih posledica ureditev lastniških razmerij pri stanovanjih ter sprostitev stanovanj – prodaja ali oddaja) U2 – zmanjševanje potreb po mobilnosti U3 – prostorski ukrepi in krepitev vloge prostorskega načrtovanja U4 – upravljanje z degradiranimi območji Še vedno je smiseln policentričen razvoj (in ne razpršena poselitev). Vzpostavitev II. ravni lokalne samouprave – REGIJE – ker ni politične moči za odločanje na regionalni ravni (za vsebine kot so ČN, kanalizacija, upravljanje z odpadki). Postaviti stroge normativne kriterije za oblikovanje regij / pokrajin (kadrovski in finančni vidik)). V okviru regij dati vlogo mestnim občinam kot centrom regionalnih središč ter moderatorjev in nosilcev regionalnega prostorskega načrtovanja. Ukrepi za podporo mestom (razvoj mest). Zmanjševanje števila občin (niti ne dosegajo zakonsko določenih meril, so kadrovsko podhranjene – veliko število občin je težava za prostorski razvoj). Ukrepi podpore združevanju občin. Ukrepi: finančni – davki	SPRS, OPN-ji, CPS-ji, Prometna politika RS Povezovanje splošne razvojne politike z regionalno in gospodarsko politiko – vse v povezavi s prostorom. Kot koordinatorji različnih politik oz sektorjev RRAji – poznajo potrebe na lokalni ravni ter možnosti na regionalni – POVEZANO Z 5.1 Hierarhije strategij – potrebno bi bilo njihovo usklajevanje. MJU, lokalna samouprava. Ministrstvo za finance – davčna politika Regionalno prostorsko planiranje. MJU, lokalna samouprava.
	1.2: Racionalna in inovativna raba virov (zemljišč in drugih virov)	Ocena relevantnosti cilja: 4 Število ocen: 	Inovativna raba prostora omogoča energetska učinkovitost, proizvodnjo energije iz OVE in večstopenjsko rabo energije v prostoru.	V 3D rabi postanejo površine za proizvodnjo energije iz OVE pomemben del mest (sončne elektrarne in kolektorji na strehah in fasadah, mikro vetrne elektrarne na strehah objektov, itd.)	SPRS, OPN-ji, EKS, LEK-i

		Število ocen: 		Opredelitev prednostnih območij kaskadne rabe energije (območja ob termoenergetskih obratih, območja industrijskih obratov z odpadno toploto)	
CILJ 2: Večja konkurenčnost slovenskih mest	2.1: Konkurenčnost in primerljivost v ponudbi in storitvah z mesti izven države (čezmejni, makroregionalni EU prostor in soseščina)	Ocena relevantnosti cilja: 5 Število ocen: Število ocen: 	Raven infrastrukture in storitev v središčih najvišjega ranga je ključna za njihovo uspešnost v mednarodnem ali čezmejnem prostoru, kar ima pozitivne učinke tudi na središča nižje ravni in okoliška območja Zaradi nuje okrepitve podpore in osredotočenosti na mesta – tudi podpreti vodilno vlogo urbanih središč v procesu razvoja. Konkurenčnost omogoča krepitev vloge regionalnih institucij in podjetij v čezmejnem prostoru.	Usklajevanje med sektorji (prometna, gospodarska, stanovanjska in prostorska politika) in ravnmi (država, razvojna regija, občina) U1 – pristojnosti mestnih občin (MO) naj ustrezajo njihovi vlogi v prostoru. Kaj je ta pristojnost? – Vloga povezovalca na regionalni ravni (ali v FUO).	Prometna, gospodarska, stanovanjska, prostorska in politika lokalne samouprave – skupna priprava razvojnih izhodišč za določeno razvojno obdobje Strategija razvoja lokalne samouprave do 2020 (vloga in funkcije MO).
	2.2: Povezovanje med mesti na regionalni ravni za doseganje kritične mase (glede infrastrukturne opremljenosti in storitev ter ponudbe delovne sile)	Ocena relevantnosti cilja: 4 Število ocen: Število ocen: 	Visoka mobilnost ljudi in blaga v prostoru omogoča večjo konkurenčnost (trajnostna mobilnost)	Vzpostavitev prometnih intermodalnih vozlišč za tovorni in potniški promet	SPRS, OPN-ji, CPS, prometna politika RS
	2.3: Osredotočenost in razvoj specifičnih primerjalnih prednosti	Število ocen: Število ocen: 			
	2.4: Kakovostno bivalno in delovno okolje v mestih PODVAJANJE CILJEV: Podoben cilj kot 3.5 – skupina je ta dva cilja obravnavala skupaj. POVEZANOST CILJEV: Izpolnjevanje tega cilja je v povezavi z izpolnjevanjem cilja 3.2 Ta cilj tudi vpliva na varnost (cilj 3.3) – zato ga je treba okrepiti	Število ocen: Število ocen: 			
	2.5: Trajnostno upravljanje z viri, prostorom in ponudbo slovenskih mest	Število ocen: Število ocen: 			
CILJ 3: Kvaliteta življenja v mestih in na podeželju	3.1: Kvaliteta in dostopnost storitev javnega in javnega (ter zasebnega) gospodarskega pomena v središčih v navezavi na gravitacijsko območje	Število ocen: Število ocen: 			
	3.2: TRAJNOSTNA MOBILNOST (Javni prevoz): razvejanost in mrežna pokritost (mesta in podeželje) Pripomba na cilj: Prometna politika kot taka je pomembna (mestna, medmestna, JPP, cestni in železniški	Ocena relevantnosti cilja: 5 Število ocen: 	Le ustrezen prostorski model omogoča vzpostavitev učinkovitega JPP, saj mora biti za to dosežena kritična masa potnikov JP ni konkurenčen. Težimo k temu, da bi bil.	strnjena poselitev in večja gostota poselitve v naseljih U1: strokovna podpora (smernice za CPS, koles. Infrastruktura), peš promet, P+R sistemi...) U2: informiranje, ozaveščanje (ETM) izmenjava dobrih praks ...) U3: finančna podpora ukrepom trajnostne mobilnosti	SPRS, OPN-ji, CPS-ji, Prometna politika RS Naveden cilj je izrazito medsektorski. Ukrepi imajo vpliv na: zdravje, okolje (emisije) na rabo prostora, gospodarski vidik (zmanjšanje rabe osebnih vozil) socialni (vključenost, enakopravnejša dostopnost).

	<p>promet, urejanje parkirne politike...)</p>	<p>Število ocen: </p>		<p>U4: izboljšana ponudba JPP U5: integracija prostorskega in prometnega načrtovanja.</p> <p>U1: zelena mestna logistika (npr. dostava z elektromobili) U2: Elektromobilnost in polnilnice – potreben prostor za polnilnice U3: CPS U4: parkirna politika: npr. zastoj parkirišča za spodbujanje obiska mestnega sedišča za središča, kjer življenje zamira (nor. za vikende) U4: parkirna politika: plačilo parkirnine: – kjer je prometa preveč., zastoj ali cenovno ugoden dostop do JPP, U5: ukrepi za povečanja JPP (sredstva za JPP) U6: zmanjšati potrebe po mobilnosti</p>	<p>Prilagajanje REGIONALNE politike: večja vloga pri strokovnem usmerjanju in iskanju skupnih projektov na regionalni ravni. PROSTORSKA politika: vključevanje evidenc trajnostne mobilnosti na sistemski ravni (pravilnik o pripravi OPN) PROMETNA politika PODNEBNA politika</p> <p>Prometna politika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekonomska izvedba JPP - medmestni promet – zelo problematičen - Prometna politika naj bo celostna - Regionalni vidik JPP: npr. primestna železnica, ki povezuje center LJ s Kamnikom, Vrhniko... - Povečati omrežje železniško omrežje <p>Elektroenergetska politika: elektro – energetska omrežja bo potrebno ojačati v primeru povečane elektromobilnosti.</p>
	<p>3.3: Varnost življenja: varnost pred naravnimi nesrečami, odsotnost kriminala – varne soseske, naselja</p>	<p>Število ocen: Število ocen: </p>	<p>Popolnoma spregledan vidik varnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnebne spremembe, - varnost (begunska kriza) 	<p>Socialni programi, izobraževanje, vzdrževanje zaposlenosti – ukrepi, ki presegaajo prostorsko politiko.</p>	
	<p>3.4: Kvalitete okolja: zrak, vode, naravna ohranjenost.</p> <p>CILJA 3.4 in 3.5 sta si podobna. Prvi 3.4 nagovarja naravno okolje, drugi 3.5 obravnava bivalno okolje, ki je del naravnega okolja.</p>	<p>Ocena relevantnosti cilja: 5</p> <p>Število ocen: Število ocen: </p>	<p>Številna mesta so prekomerno obremenjena z emisijami PM10 (preseganje mejnih vrednosti), promet pa je eden glavnih virov emisij (vozila na dizelsko gorivo). Brez ustreznih sprememb v prostorskem razvoju oz. brez prehoda na elektro mobilnost ob večji proizvodnji električne energije iz OVE se bo ta trend nadaljeval.</p> <p>Kakovost zraka pomembna za kakovost življenja / bivanja.</p>	<p>heterogena raba – 3D raba prostora, strnjena poselitve, gostota poselitve (večji delež pešačenja, kolesarjenja in JPP)</p> <p>ojačitev in modernizacija distribucijskega elektro omrežja (pametna omrežja)</p> <p>del objektov namenjen proizvodnji energije iz OVE (sončne elektrarne, mikro vetrne elektrarne, itd.)</p>	<p>SPRS, OPN-ji, CPS-ji, Prometna politika RS EKS, LEK-i</p>
<p>3.5: Bivalni pogoji in stanovanja: kvaliteta zraka, pitne vode, opremljenost, urejenost in funkcionalnost javnih površin, ustrezen delež zelenih površin – zeleni sistemi tudi v manjših naseljih, ponudba stanovanj, cenovna dostopnost, fizična kvaliteta stanovanj, prostorski standard stanovanja (primerno potrebam stanovalcev)</p> <p>PODVAJANJE CILJEV:</p>	<p>Ocena relevantnosti cilja: 7</p> <p>Število ocen: Število ocen: </p>	<p>Številna mesta so prekomerno obremenjena z emisijami PM10 (preseganje mejnih vrednosti), promet pa je eden glavnih virov emisij (vozila na dizelsko gorivo). Brez ustreznih sprememb v prostorskem razvoju oz. brez prehoda na elektro mobilnost ob večji proizvodnji električne energije iz OVE se bo ta trend nadaljeval.</p>	<p>heterogena raba – 3D raba prostora, strnjena poselitve, gostota poselitve (večji delež pešačenja, kolesarjenja in JPP)</p> <p>ojačitev in modernizacija distribucijskega elektro omrežja (pametna omrežja)</p> <p>del objektov namenjen proizvodnji energije iz OVE (sončne elektrarne, mikro vetrne elektrarne, itd.)</p> <p>U1: finančne vzpodbude za prenovo – vzpodbujanje prenove (povezano s potrebami prebivalcev – staranje). U2: povezati energetska, statično in funkcionalno prenovo – sprememba razpisnih kriterijev in povezanost</p>	<p>SPRS, OPN-ji, CPS-ji, Prometna politika RS EKS, LEK-i</p> <p>ZEMLJIŠKA politika: vezati razvoj na zemljišča, urediti lastništva, urediti funkcionalna bivalna območja.</p>	

	Cilja 3.5 in 2.4 sta si podobna. Skupina ju je obravnavala skupaj.			<p>sredstev. U3: prenova sosek</p> <p>Ukrepi URE, OVE, ukrepi EKO sklada Zrak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dosledna uporaba politike individualnih kurišč v mestih, - podpora daljinskemu ogrevanju, - pridobivanje elektrike iz sončne energije. <p>Celovita prenova stavb – večje subvencije Protihrupni ukrepi - ukrepi za aktivno varstvo pred hrupom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - električni avtomobili, - železniške proge – prilagoditev voznih redov v nočnem času (predvsem tovorni promet) - tehnološke izboljšave pri uporabi toplotnih črpalk 	<p>Povezava na cilje energetske politike za zmanjševanje toplogrednih plinov. EKS</p> <p>davčna politika</p> <p>Operativni program varstva pred hrupom (pristojnost MzI)</p>
<p>CILJ 4: Zagotavljanje prostorske identitete Slovenije</p> <p>Cilja 4.1. in 4.3 se povezujeta</p> <p>Cilj 4.2 in 4.3– se povezujeta. obravnavna sta bila skupaj</p>	<p>4.1: Ohranjanje prepoznavnih naravnih in kulturnih sestavin prostora</p>	<p>Število ocen: *obravnavano skupaj s 4.3 – veliko vsebinsko prekrivanje Število ocen: </p>	<p>Identiteta prostora (podoba) je gospodarski potencial (privlačnost v turizmu). Identiteta prostora pomembna za ugodne bivalne razmere, kvaliteto življenja, za ustrezen gospodarski razvoj in konkurenčnost mest.</p>	<p>U1: vzgoja in izobraževanje (npr. arhitektura in otroci). U2. Regionalna raven načrtovanje (dejavnosti na ravni regije + povezovanje, infrastruktura), umeščanje nadomestnih lokacij za kmetije na regionalni ravni.</p>	<p>Arhitekturna politika , Strategija varstva kulturne dediščine</p>
	<p>4.2: Skrb za kvalitetno arhitekturo objektov n infrastrukture v javni lasti ter podobo mest in podeželskih naselij</p>	<p>Število ocen: Število ocen: </p>	<p>Pomen ohranjanja kulturne dediščine, videza</p>	<p>U1: vzgoja in izobraževanje (npr. arhitektura in otroci). U2. Regionalna raven načrtovanje (dejavnosti na ravni regije + povezovanje, infrastruktura), umeščanje nadomestnih lokacij za kmetije na regionalni ravni.</p> <p>Predpisi / pravilniki. Skrb za kvalitetno obnovo stavb / mestni središč.</p>	<p>Arhitekturna politika , Strategija varstva kulturne dediščine</p>
	<p>4.3:Skrb za ustvarjanje prostorskega reda, ohranjanje dediščine prostora in harmonične podobe krajine</p>	<p>Število ocen: Število ocen: </p>	<p>Pomen ohranjanja kulturne dediščine, videza</p>	<p>U1: vzgoja in izobraževanje (npr. arhitektura in otroci). U2. Regionalna raven načrtovanje (dejavnosti na ravni regije + povezovanje, infrastruktura), umeščanje nadomestnih lokacij za kmetije na regionalni ravni.</p> <p>Predpisi / pravilniki. Skrb za kvalitetno obnovo stavb / mestni središč.</p>	<p>Arhitekturna politika , Strategija varstva kulturne dediščine</p>
<p>CILJ 5: Prožnost / odpornost in prilagodljivost na spremenjene razmere</p>	<p>5.1: Oblike (modeli) upravljanja / governance, prilagojeni različnim prostorskim ravnem; poudarek na večjem povezovanju in sodelovanju za razreševanje specifičnih prostorsko – razvojnih problemov.</p>	<p>Število ocen: * kasneje v diskusiji je bilo upravljanje večkrat izpostavljeno kot pomembno! Število ocen: </p>		<p>Upravljanje mesta – priprava celovitih strategij za razvoj mesta, integralno planiranje (socialno, ekonomsko (gospodarsko), okoljsko in prostorsko)</p>	

	5.2: Zmožnost odzivanja (kapacitete človeških virov, sposobnosti) in zaznavanja (strukture, usposobljene za analizo in kritično vrednotenje) na probleme in izzive.	Število ocen: Število ocen: 			
	5.3: Pravočasno odzivanje, ukrepanje (vodilna vloga – sposobnost vodenja sprememb, lastništvo...)	Število ocen: Število ocen: 	Pomemben cilj, ker govori o spremembah – kako se prilagajati na spremembe. Se odraža tudi skozi cilj 3.5 in 3.3.		Pomen usklajenega načrtovanja, uskladitev vizij